

Előterjesztő: Dr. Faragó Péter
polgármester

Készítette: Fucskó Róbertné
osztályvezető

TÁJÉKOZTATÓ

Sajószentpéter népességének összetételéről, létszámának alakulásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A tájékoztató tárgyköre szorosan kapcsolódik a hivatal anyakönyvi és népesség-nyilvántartási igazgatási tevékenységéhez.

I.

Az államszervezet kialakulásával és fejlődésével párhuzamosan már az 1500-as években felvetődött a személyek hivatalos nyilvántartásba vételének, illetve nyomon követésének igénye. Az ilyen jellegű nyilvántartások közül a legrégebbi hagyományokra az anyakönyvek tekinthetnek vissza, ezeket az egyházak a tridenti zsinat (1542.) óta kötelezően vezetik.

E nyilvántartások kialakításának elsődleges célja már kezdettől szoros kapcsolatban volt az állami feladatok ellátásával, illetve az ezzel összefüggő állampolgári kötelezettségekkel (elsősorban az adóztatással és a honvédelemmel).

Az átfogó állami népesség-nyilvántartási rendszer kialakítása 1974-ben kezdődött és 1975. január 1-jén került sor a központi számítógépes népesség-nyilvántartás felállítására. Végső célja – az európai rendszerek mintájára – az olyan országos számítógépes nyilvántartó rendszer kiépítése volt, amely elsősorban államigazgatási és igazságszolgáltatási jellegű adatigényeket elégít ki. A rendszer tehát alapvető személyazonosító és lakcím adatokat tartalmazott. Adatforrását az anyakönyv és lakcímbejelentés képezte.

A népesség-nyilvántartás olyan hatósági nyilvántartás, amely a polgároknak a törvényben meghatározott személyi és lakcím adatait és az azokban bekövetkezett változásokat tartalmazza. A nyilvántartás feladata az adatok és változásaik gyűjtése és kezelése, azokról okiratok kiadása és az arra jogosultaknak adatok szolgáltatása.

A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról az 1992. évi LXVI. tv. (továbbiakban: Nytv.), valamint a törvény végrehajtására alkotott 146/1993. (X.26.) kormányrendelet szabályai az irányadók. A törvény célja, hogy meghatározza a polgárok személyi és lakcím adatait tartalmazó nyilvántartás működésének törvényes feltételeit.

A törvény hatálya alá tartoznak a Magyarország területén élő magyar állampolgárok, a bevándorolt és letelepedett jogállású valamint a menekültként vagy oltalmazottként elismert személyek, továbbá a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek, amennyiben a szabad mozgás és a három hónapot meghaladó tartózkodási jogukat a Magyarország területén gyakorolják. A magyar állampolgárságról szóló 1993. évi LV. törvény 4.§ (3) bekezdése vagy 5.§-a alapján honosított vagy visszahonosított külföldön élő polgárok, és e törvényben meghatározott esetekben a külföldön élő magyar állampolgárok.

A személyiadat- és lakcímnyilvántartás az elnevezéséből adódóan nem ingatlan alapú, ami azt jelenti, hogy a lakcím adatok a nyilvántartás történeti állományában is személyhez kötődően kerülnek tárolásra.

A nyilvántartás 3 szintre tagolódik:

1. Helyi szerve: a települési önkormányzat jegyzője
2. Területi szerve: a kormányhivatal
3. Központi szerve: KEK KH (Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala)

A lakóhely, illetve tartózkodási hely címét a polgár beköltözését vagy kiköltözését követő három munkanapon belül köteles bejelenteni a lakcím szerinti illetékes települési önkormányzat jegyzőjének. A lakcím bejelentési eljárás lefolytatása és a címnyilvántartás vezetése a jegyző hatásköre.

2007. április 2-át megelőzően a helyi címnyilvántartási adatok feldolgozása és a központi rendszer felé történő továbbítása papír alapon történt.

A címnyilvántartási rendszer az okmányirodai székhelytelepülések esetében az okmányirodai munkaállomásokról, más településeken a település/körjegyzőségi székhelytelepülés polgármesteri hivatalában, az anyakönyvi (ASZA) rendszerhez telepített számítógépekről érhető el.

A nyilvántartás helyi, területi és központi szintjét érintő változások kizárólag a címnyilvántartás adatbeviteli felületén keresztül, elektronikus úton továbbíthatók, emiatt a papíralapú címváltozási bizonylatok megszűntek.

A települési szintű adatok nyilvántartásba vételét, a települési szintű adatváltozások, a nyilvántartásból hiányzó címek folyamatos bevitelét, és a feltárt eltérések, hibák korrekcióját a jegyző végzi. Az egyéb események (pl. település vagy egy részének elcsatolása más településhez, vagy megyéhez, település egyesítés vagy annak megszüntetése) nyilvántartásba vételéről a KEK KH gondoskodik. A kormányhivatalok az illetékességi területüket érintő címnyilvántartási események feldolgozásához szükséges jogosultsági nyilvántartást vezetik.

A címnyilvántartás integráns része a körzetnyilvántartás, mely lehetőséget biztosít arra, hogy a nyilvántartás szervei a körzetadataikat egységes elvek mentén, egy nyilvántartásban tárolják és vezessék. A körzetek csoportosíthatók egyrészt aszerint, hogy nyilvántartásba vételükre és vezetésükre minek alapján kerül sor (központi elrendelés, jegyző vagy kormányhivatal döntése alapján), másrészt csoportosíthatók közigazgatási területhez tartozásuk, vagy a kialakításra kerülő körzet révén ellátni kívánt funkcióhoz kötődően is. (pl.: régió, településrész, orvosi körzet, választókerületek körzetei)

A népesség-nyilvántartási ügyintéző feladatai közé tartozik:

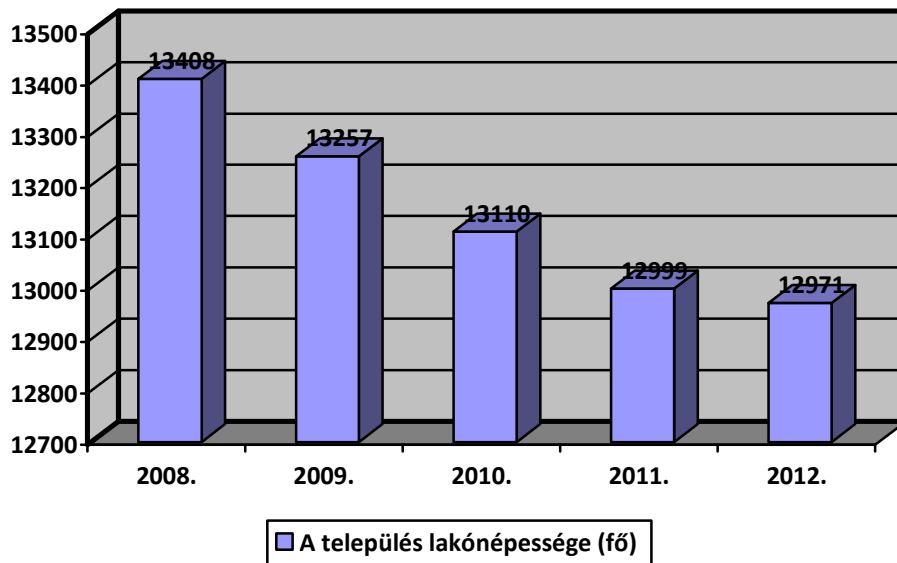
- lakcímművek rendezése
- lakcímjelentő lapok ellenőrzése, kódolása, továbbítása az okmányiroda felé
- régi típusú személyi igazolványban a lakcím megszűnésének bejegyzése
- közokirat kiadása a nyilvántartott adatokról
- listák készítése
- adatszolgáltatás és adategyeztetés a nyilvántartásból
- adatszolgáltatási napló vezetése
- adatváltozások gyűjtése, rendszeren történő átvezetése
- helység-név, utca-név, házszámváltozás esetén a változások rögzítése
- új közterület létrehozása, telkek kialakítása esetén ezek rögzítése a címnyilvántartási rendszerben
- a polgárok személyazonosító jellel történő ellátása, módosítása, visszavonása
- választások előtt a névjegyzék folyamatos vezetése, igazolások kiadása

A személyi nyilvántartások vezetéséhez az államnak és az állampolgároknak egyaránt érdeke fűződik, mivel az állampolgárok a személyi nyilvántartások segítségével lépnek különböző jogviszonyokba, illetve a nyilvántartás adataiból kiállított okiratokkal bizonyítják személyazonosságukat, családi kapcsolataikat.

II.

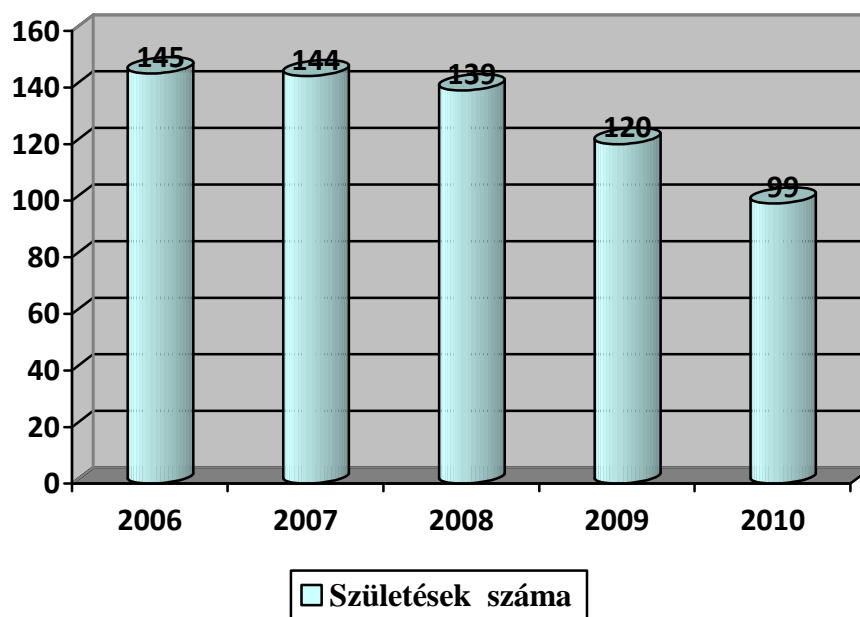
A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint a város népességi adatai az elmúlt években az alábbiak szerint alakultak:

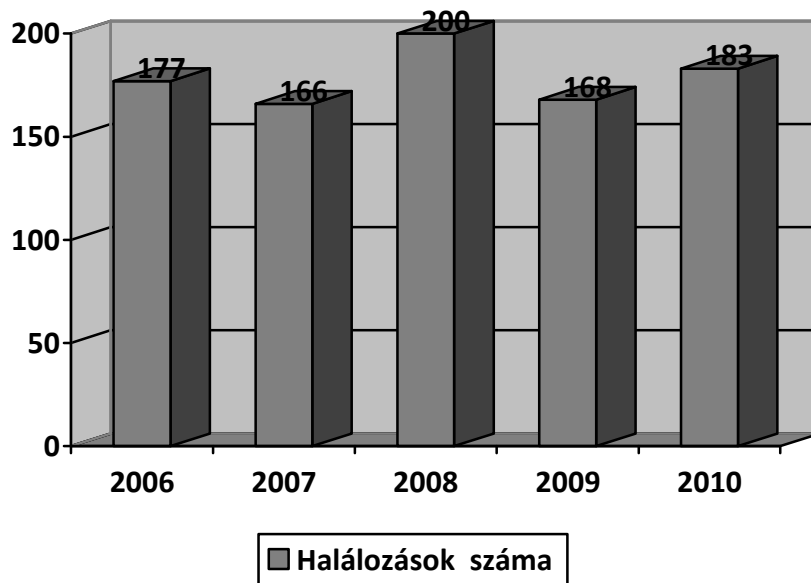
Hazánkat az európai kontinenst jellemző trendek közül leginkább a népességszökkenés és a minőségi elvándorlás jellemzi. Az Unió országaihoz hasonlóan a népességfogyás a népesség öregedésével párosul. E jelenség főbb demográfiai oka a termékenység csökkenése, a halandóság emelkedése és a magasan kvalifikált, fiatalok elvándorlása.

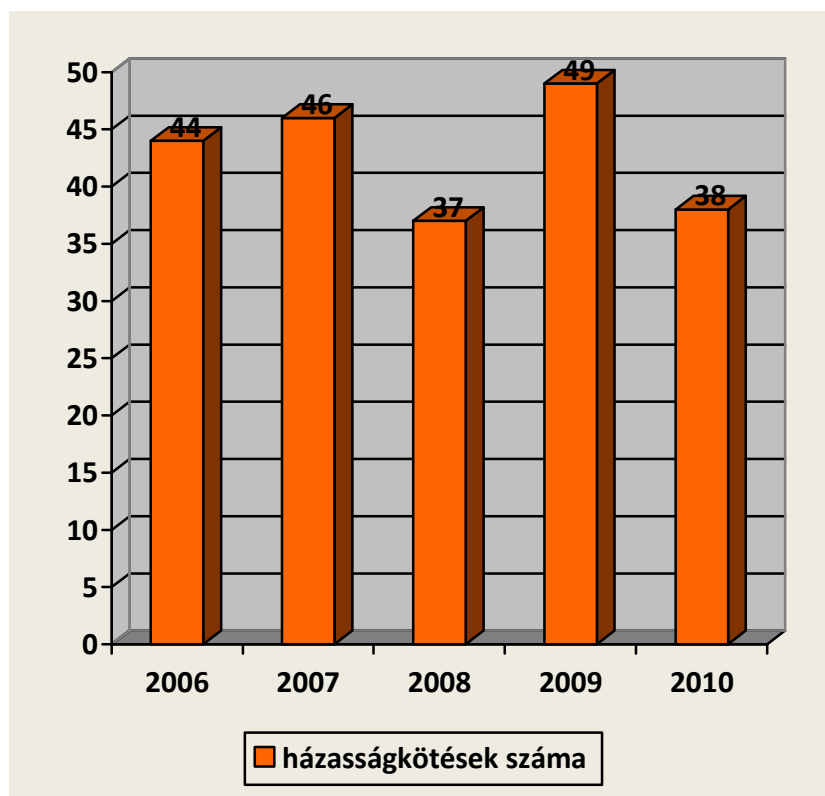
Mint az a fenti ábrából is látható településünk népességszáma folyamatosan csökken.

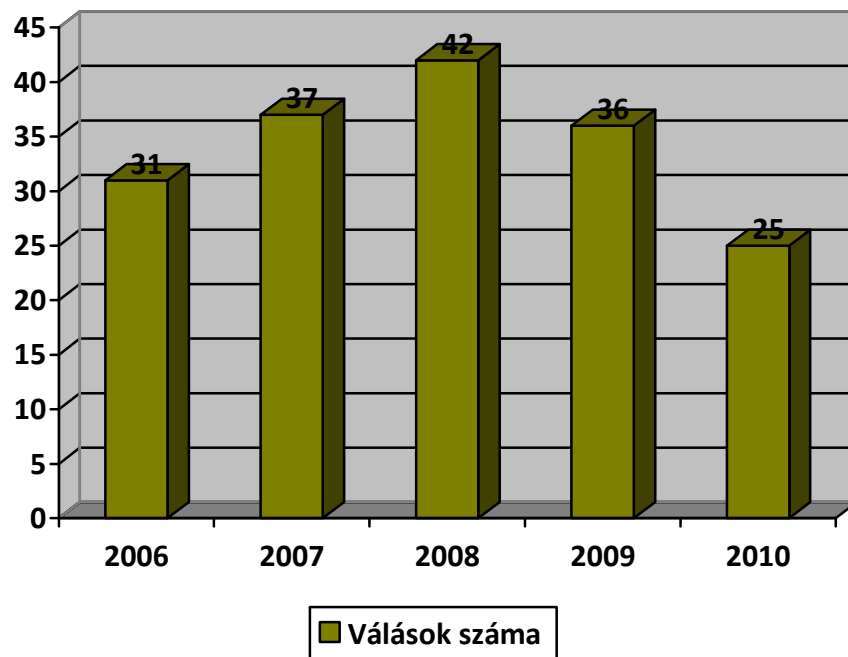
A település népmozgalmi eseményei

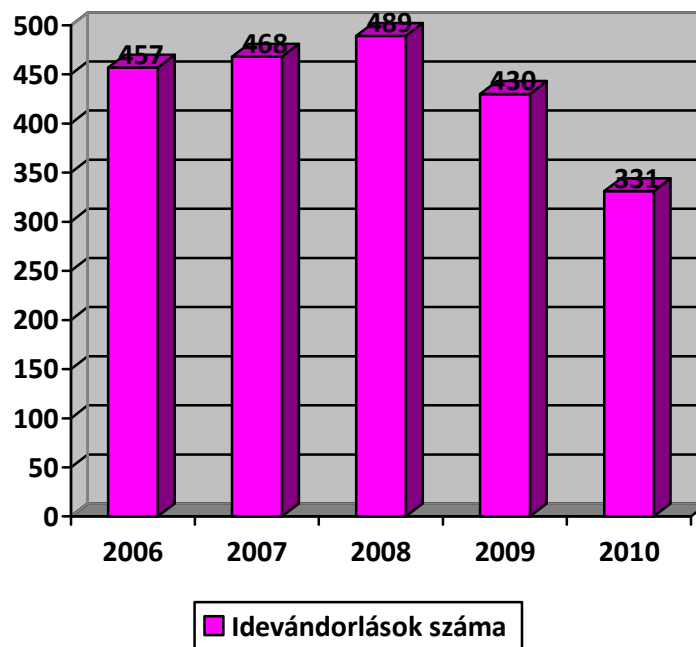

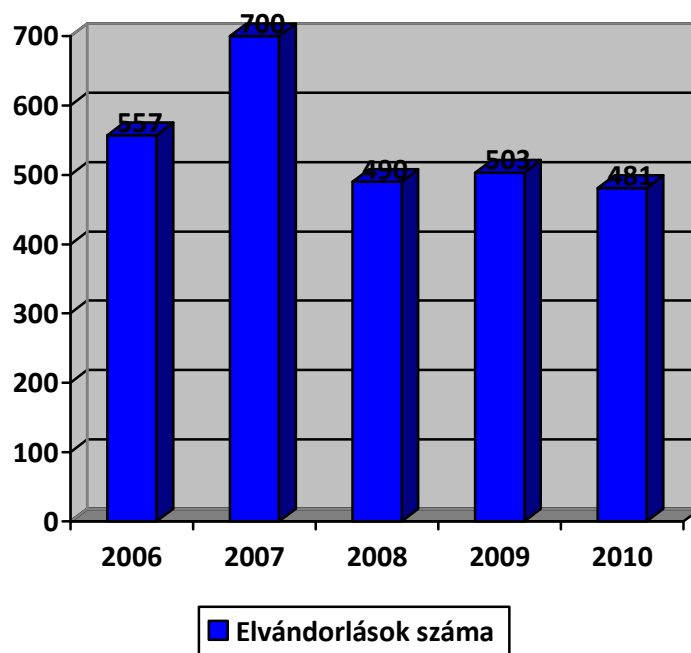
A születések és halálozások számának alakulását bemutató ábrákon jól látszik, hogy a halálozások száma évek óta magasabb, mint a születések száma. Ugyanakkor az is megállapítható, hogy amíg a születések száma folyamatosan csökkent, addig a halálozások száma alapvetően növekedett.

Pozitív tendenciát mutatnak a házasságkötések és válások alakulását mutató számok. Településünkön ez idáig – a 2008. év kivételével – még mindig több házasságkötésre került sor, mint válásra. Jellemzően azonban a városunkban élők házassági kedve csökkent.

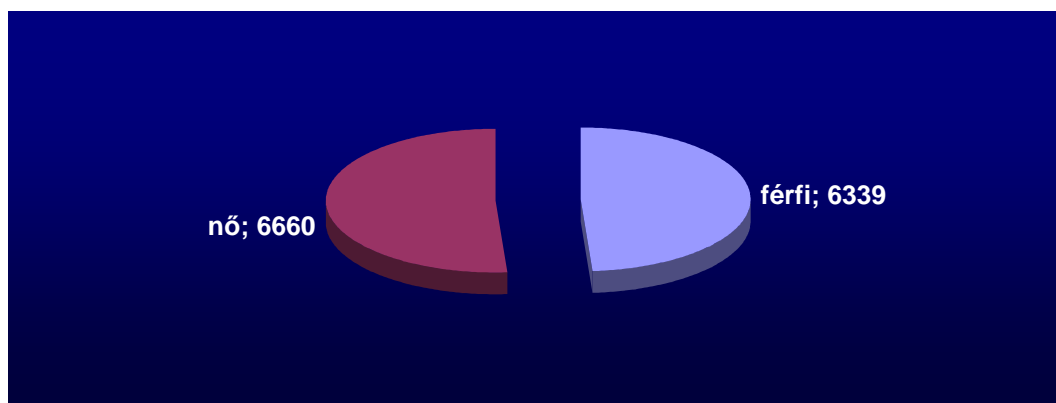
Sajnos fentiekől lényegesen rosszabb helyzetet tükröznek a településre vándorlás, illetve az innen elvándorlás számadatai.

A csökkenő házasságkötési és gyermekvállalási hajlandóság mellett sajnos figyelembe kell vennünk, hogy a városunkat elhagyók száma évek óta magasabb, mint a letelepedőké.

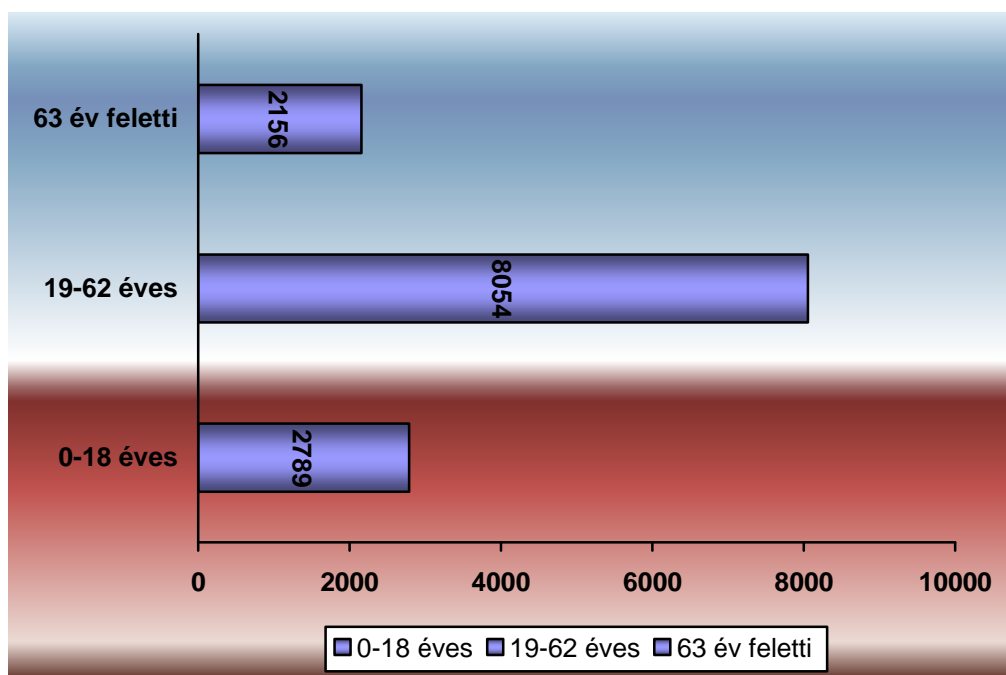
2012. január 01.-én a bejelentett állandó lakosok száma: 12.999 fő

Ebből:

- férfi 6.339 fő
- nő 6.660 fő

A lakosok száma korcsoportos bontásban

Az adatokból megállapítható, hogy a 0-18 éves korosztály (összesen 2.789 fő) az összlakosság 21%-át, a 19-62 éves (8054 fő), aktív korúnak tekinthető létszám a 62%-át, a nyugdíjas korosztály (2156) pedig a 17%-át teszi ki.

Összefoglalva tehát megállapíthatjuk, hogy sajnálatos módon városunkban ugyan azok a trendek érvényesülnek, mint az Unió tagállamaiban. A népesség fogyása mellett az elvándorlás is számottevő.

A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény a Nytv. rendelkezéseit több ponton is módosította. A nyilvántartás szervezete, hatásköri és illetékességi szabályai szerint **2013. január 01.** napjától a törvényben meghatározott feladatokat a települési önkormányzat jegyzője, fővárosi és megyei kormányhivatal **járási hivatala** és a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartását kezelő központi szerv látja el.

A jelenleg jegyzői hatáskörben lévő címnyilvántartási feladatok döntő többsége a járási hivatalokhoz kerül.

A települési önkormányzat jegyzője a 14 éven aluli érintett és az egészségügyi okból akadályoztatott személy esetén átveszi a polgár személyazonosító igazolvány iránti kérelmét, ellenőrzi a kérelmező jogosultságát és személyazonosságát, ellátja a kérelem továbbításával kapcsolatban hatáskörébe utalt hatósági feladatokat.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérjük a tájékoztató szíves megvitatását és tudomásul vételét.

Sajószentpéter, 2012. szeptember 18.